

ความรับผิดทางอาญาของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เช่าพื้นที่

Criminal liability for online hosting providers allowing the sale of pirated goods on their websites

นัฐฐายี รัตนกิจยนต์*

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันนั้นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในประเทศไทย คือ การละเมิดลิขสิทธิ์ในสินค้าที่มีชื่อเสียง และเป็นความต้องการของตลาด ซึ่งส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง ต่อระบบเศรษฐกิจ ทำให้เจ้าของลิขสิทธิ์นั้นสูญเสียรายได้และความเชื่อมั่นในการผลิตผลงานต่อไป ซึ่งในสังคมไทยของเรานั้นจะเห็นได้ว่าการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ในพื้นที่บนเว็บไซต์นั้นเป็นความเคยชิน ทำให้เกิดการศึกษาเรื่องความรับผิดทางอาญาของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เช่าพื้นที่ ศึกษาถึงความจำเป็นที่จะกำหนดความรับผิดของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์โดยให้เจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์นั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะควบคุมและป้องกันสินค้าที่มาจากการละเมิดลิขสิทธิ์ที่มีการปรากฏว่าจำหน่ายอยู่บนเว็บไซต์ของตน

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 พบว่าไม่ปรากฏบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์อยู่เลย ถึงแม้มีนักกฎหมายบางคนให้ความเห็นว่าการกระทำดังกล่าวอาจเป็นความรับผิดตามมาตรา 86 ตามประมวลกฎหมายอาญาก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า ต้องอาศัยการพิสูจน์ถึงหลักเจตนา ซึ่งเป็นหลักที่จะนำมาบังคับใช้แก่กรณีได้เป็นไปได้อย่าง

ทั้งนี้เมื่อได้ทำการศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนคำพิพากษาของศาล และความรับผิดของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เช่าพื้นที่ของประเทศ

* นักศึกษาลัทธินิติศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สหรัฐอเมริกา จีน และออสเตรเลีย เพื่อวิเคราะห์ความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์อันเนื่องมาจาก ขอบเขตในการให้บริการของเจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์ โดยศึกษาพบว่าประเทศเหล่านั้นมีบทกฎหมายเฉพาะในเรื่องนี้ขึ้นและได้กำหนดความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ การบัญญัติดังกล่าวทำให้เกิดหน้าที่แก่เจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์ในการตรวจสอบและป้องกันและทำให้เป็นประโยชน์แก่เจ้าของลิขสิทธิ์

ดังนั้นวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จึงขอเสนอให้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดทางอาญาของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เช่าพื้นที่ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะที่กำหนดความรับผิด โดยเพิ่มขอบเขตความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่รู้หรือมีเหตุอันควรรู้ถึงการละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ และยังมีการให้ใช้พื้นที่ของตนเพื่อการกระทำของบุคคลอื่นและการกระทำของบุคคลอื่นที่เจ้าของพื้นที่มีอำนาจในการควบคุมและตรวจสอบตลอดจนการได้รับผลประโยชน์ทางการเงิน เพื่อให้กฎหมายมีประสิทธิภาพในการใช้บังคับมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : เจ้าของพื้นที่ จำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์

Abstract

Nowadays, one of common problems in Thailand is copyright infringement of well-known and high demand products that has wide impact on economic system. Copyright owners lose their revenue and confidence in potential production. The sales of pirated goods in different sites have been widely and familiarly found. In this regard, the research aimed to study criminal liability of hosting providers allowing the sale of pirated goods on their website. This study focused on investigating the need to determine the liability of hosting providers allowing the sale of pirated goods on their website. Hosting providers shall participate in controlling and protecting copyright infringement and the sale of pirated goods on their own site.

However, when provisions of the Copyright Act, B.E. 2537 (1994) are considered, no provisions on the liability of hosting providers allowing the sale of pirated goods on their website is found. Although some lawyers opinioned that such actions may be liable under Section 86 of the criminal law, proof of intent is required and it is difficult to apply proof of intent to the case.

When exploring related concepts, theories, judgments of the court and the liability of hosting providers allowing the sale of pirated goods on their website in United States, China and Australia to analyze their liability due to their scope of services, the results indicated as follows.

These countries have specific provisions on this regard that stipulate the liability of hosting providers allowing the sale of pirated goods on their website. These provisions lead to the responsibility of hosting providers to control and protect the sale of pirated goods on sites, providing the benefits to copyright owner.

Thus, this thesis would suggest the provisions on criminal liability of hosting providers allowing the sale of pirated goods on their website that specifically stipulate the liability by increasing the scope of liability of hosting providers to know and aware of copyright infringement on the site. These hosting providers allow other persons to use of their own site and illegal actions of other persons for financial benefits should be controlled and monitored by hosting providers so that law shall be enforced in more efficient manner.

Keyword : criminal liability, online hosting providers, pirated goods

บทนำ

ลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินที่ไม่มีรูปร่าง แต่เป็นสิ่งที่ถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากระบบความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ โดยใช้ความวิริยะ อุตสาหะ ความคิดสร้างสรรค์ริเริ่ม ซึ่งมีความคิดที่ก่อกำเนิดเป็นรากฐานของงานทางทรัพย์สินทางปัญญา โดย “มนุษย์ตั้งแต่อดีตราบจนถึงปัจจุบันมีความชอบธรรมในการอ้างว่าตนมีสิทธิหวงกันทรัพย์สินของที่ตนได้สร้าง ได้ทำขึ้น ด้วยน้ำพักน้ำแรงแต่เพียงผู้เดียวได้ฉันใด ผู้ก่องานทางปัญญาก็ย่อมมีความชอบธรรมในการอ้างว่าตนมีสิทธิหวงกันแต่ผู้เดียวในผลงานอันตนได้ใช้สติปัญญาสร้างสรรค์ขึ้นฉันนั้น” โดยเทียบเคียงมาจากหลัก ใครทำใครได้ ซึ่งงานอันมีลิขสิทธิ์ส่วนใหญ่มีผลทางธุรกิจทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็น งานดนตรีกรรม ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม งานแพร่ภาพแพร่เสียง สิ่งบันทึกเสียง ภาพยนตร์ ซึ่งงาน

ดังกล่าวนี้ มีความสำคัญกับประชาชนทั่วไปและมีอิทธิพลต่อสังคมเป็นอย่างมากเพราะเป็นงานที่เข้าไปแทรกซึมกับบุคคลในทุกระดับชั้น ไม่ว่าจะเป็น เด็ก ผู้ใหญ่ ตามในเมือง หรือต่างจังหวัดก็ตาม ก็ย่อมได้รับอิทธิพลที่เกิดขึ้นจากงานที่เป็นงานที่คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในด้านลิขสิทธิ์ เพราะเป็นสิ่งที่เข้าถึงได้โดยง่าย ซึ่งจะสังเกตได้ว่าสิ่งที่เป็นสิ่ง อุปโภค บริโภค เครื่องบันเทิงใจ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น เกมคอมพิวเตอร์ ภาพยนตร์ต่าง ๆ ก็ย่อมอยู่ภายใต้ทรัพย์สินทางปัญญาด้านลิขสิทธิ์ทั้งสิ้น ดังนั้นเมื่อเป็นสิ่งที่มีการเข้าถึงได้ง่ายก็สามารถทำการละเมิดดังกล่าวได้ไม่ยาก

เมื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น และมีความสำคัญต่อชีวิตของประชาชน มีการพัฒนาอุปกรณ์ที่เข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตให้มีความหลากหลายตอบสนองต่อ

การใช้งานของผู้คนในยุคที่มีแต่ความเร่งรีบ อุปกรณ์ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการขยายออกไป ไม่ใช่มีเพียงแต่คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะอย่างในอดีตเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็น โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต หรือ สมาร์ทโฟน ซึ่งมีให้เลือกมากมายหลากหลายยี่ห้อ ทำให้เกิดความสะดวกในการพกพาและการใช้งานมากขึ้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันของคน กล่าวคือ ตั้งแต่ตื่นนอน เข้าห้องนํ้า เวลาทำงาน ระหว่างเดินทาง จากการสำรวจค้นพบว่า มีประชากรที่ใช้งานเพิ่มขึ้นมากในทุก ๆ ปี และมีการใช้งานในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการดูหนัง ฟังเพลง แต่เป็นที่นิยมในปัจจุบันคือการซื้อขายสินค้าผ่านเว็บไซต์ตัวกลาง และเหตุผลหลักที่ทำให้เกิดการทำความธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น ในปัจจุบันในส่วนของการซื้อขายผ่านทางอินเทอร์เน็ตนั้นมีความแพร่หลายมากขึ้นนั้นมาจากปัจจัยหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง ค่าโดยสาร หรือไม่มีเวลาที่จะเดินทางไปซื้อสินค้าด้วยตนเอง ก็อาศัยช่องทางดังกล่าวในการซื้อขาย ยิ่งสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นมีความนิยมมากขึ้นเท่าใด การให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์แก่เจ้าของลิขสิทธิ์ก็มีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น เพราะเหตุว่าอินเทอร์เน็ตนั้นได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดซึ่งเกิดได้หลากหลายรูปแบบ และเกิดขึ้นได้ง่ายและรวดเร็ว เช่น การซื้อขายสินค้าและบริการบนเว็บไซต์ เป็นต้น โดยเป็นไปในลักษณะของการประมวลหรือรูปแบบของการซื้อขายผ่านพื้นที่บนเว็บไซต์ แต่มีปัญหาดังกล่าวคือ มักมีการละเมิดลิขสิทธิ์ โดยการนำสินค้าที่มีลิขสิทธิ์มาซื้อขายบนพื้นที่เว็บไซต์ก่อให้เกิด

ปัญหาแก่ผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์อย่างมากเพราะว่าการที่เจ้าของลิขสิทธิ์นั้นจะผลิตสินค้าออกมาได้แต่ละชิ้นต้องอาศัย ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความวิริยะอุตสาหะเพื่อให้ได้สินค้าที่เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้บริโภค แต่จะเห็นได้ว่าการใช้ช่องทางที่เรียกว่าเว็บไซต์เข้ามาเป็นส่วนช่วยในการจำหน่ายสินค้าและเมื่อช่องทางนี้เป็นช่องทางที่ตอบสนองความสะดวกของผู้ซื้อสินค้า ผู้ซื้อก็มีแรงจูงใจในการซื้อสินค้าบนเว็บไซต์ดังกล่าวเพิ่มขึ้นและสินค้าบนเว็บไซต์มักจะมีราคาถูกกว่าซึ่งผู้ซื้อยอมได้สินค้าที่ไม่ใช่ของถูกลิขสิทธิ์ไปซึ่งราคานั้นเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ไม่มีใครซื้อสินค้าที่ถูกต้องตามลิขสิทธิ์ทั้งนี้ตามข้อมูลของสำนักงานผู้แทนการค้าสหรัฐอเมริกา ได้ให้สถานะของประเทศไทยเป็นประเทศที่ถูกจับตามองในปี 2561 โดยปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การที่คนไทยนิยมบริโภคสินค้าที่ละเมิดลิขสิทธิ์

นอกจากนี้เมื่อพิจารณายังพบว่าพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะที่จะนำมาแก้ไขมาปรับใช้แก่เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์สำหรับการกระทำความผิดของบุคคลอื่นที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบและการควบคุมการละเมิดลิขสิทธิ์ของเจ้าของพื้นที่ ต้องนำหลักกฎหมายทั่วไปมาใช้บังคับ ซึ่งก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนและข้อโต้แย้งระหว่างเจ้าของพื้นที่บนอินเทอร์เน็ตกับเจ้าของลิขสิทธิ์ แม้จะมีความเห็นว่าการกระทำที่เจ้าของพื้นที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ ผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 86

แต่การที่จะต้องอาศัยการพิสูจน์หลักในเรื่องของเจตนาจะเป็นตัวแปรที่สำคัญในการกำหนดความรับผิดว่าผู้นั้นอยู่ในฐานะของผู้สนับสนุนหรือไม่กล่าวคือมีลักษณะหรือบริบทไปในทางช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่จำหน่ายสินค้าบนเว็บไซต์ของตนหรือไม่ ซึ่งการพิจารณาลักษณะหรือบริบทของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์นั้น หากจะอาศัยหลักกฎหมายทั่วไปกล่าวคือการพิสูจน์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 86 ย่อมเกิดขึ้นได้ยากด้วยลักษณะขององค์ประกอบของความรับผิดทางอาญาแล้วนั้นต้องเป็นการพิสูจน์จนสิ้นข้อสงสัยและด้วยบริบทของลักษณะกฎหมายอาญาที่ต้องตีความโดยเคร่งครัด ทำให้เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ ก็ทำให้เจ้าของพื้นที่นั้นอาศัยการอ้างว่าตนไม่รู้ถึงการกระทำความผิดกล่าวไปในลักษณะที่ว่าตนไม่มีเจตนาที่จะสนับสนุนการขายสินค้าจากการละเมิดลิขสิทธิ์

ดังนั้นผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาในลักษณะของความรับผิดของผู้เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ศึกษากฎหมายให้เข้าพื้นที่ ด้วยเหตุที่ว่ากรณีที่เจ้าหน้าที่นั้นจะค้นหาตัวผู้กระทำความผิดโดยตรงนั้นในบางครั้งไม่สามารถระบุตัวได้อย่างแน่ชัดและเป็นไปได้โดยยาก แต่สิ่งที่สามารถตามหาได้และเป็นส่วนที่สำคัญในการกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคคือเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์เพราะเป็นสถานที่ที่ให้วางสินค้าเพื่อจำหน่ายซึ่งเจ้าของพื้นที่นั้นจะมีที่อยู่

อย่างแน่นอน และสามารถค้นหาได้ง่าย และทั้งนี้แม้ว่าเจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์นั้นจะมีข้อห้ามหรือข้อกำหนดอย่างชัดเจนว่ามีให้จำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์แต่เมื่อได้เข้าไปตามเว็บไซต์เหล่านั้นก็ยังพบสินค้าที่จำหน่ายละเมิดลิขสิทธิ์จำหน่ายอยู่จำนวนมากและเหมือนว่าจะไม่ได้มีมาตรการใดมาเพื่อป้องกันหรือมีแต่ไม่นำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลและเมื่อเกิดผลแห่งการกระทำขึ้นกฎหมายที่พอจะสามารถนำมาบังคับใช้ได้คือ ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 86 รับความผิดในฐานะผู้สนับสนุนซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามาตราดังกล่าวนั้นไม่สามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบกับกฎหมายของหลายประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย ประเทศจีน และประเทศไทย เพราะประเทศสหรัฐอเมริกานั้นเป็นประเทศต้นแบบของการออกกฎหมายลิขสิทธิ์และมีความแข็งแกร่งในการนำกฎหมายลิขสิทธิ์มาบังคับใช้ ประเทศออสเตรเลียเป็นประเทศที่ใช้กฎหมายคอมมอนลอว์และเป็นประเทศที่ตระหนักในเรื่องสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์เป็นอย่างมาก และประเทศจีนเป็นประเทศที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์มากเป็นอันดับต้น ๆ เพื่อจะนำปัญหาและแนวทางแก้ไขที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงปรับใช้ในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับบริบทตลอดสถานะแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบันให้มากที่สุด โดยหลักกฎหมายที่นำมาปรับใช้และนำมาใช้ในการวิเคราะห์นั้นคือ หลักของ กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายว่าด้วยละเมิด และกฎหมายอาญา

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญาของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าอันละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เช่าพื้นที่
2. เพื่อศึกษากฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญาของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าอันละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เช่าพื้นที่
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาตามกฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายว่าด้วยละเมิด และสนับสนุนตามกฎหมายอาญา
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางที่ได้จากการศึกษาในกรณีความรับผิดชอบทางอาญาของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าอันละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เช่าพื้นที่เพื่อมาปรับปรุงพัฒนากฎหมายให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม

สมมติฐานของการศึกษา

ความรับผิดชอบทางกฎหมายของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ ควรที่จะมีการบัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เนื่องจากหลักความรับผิดชอบดังกล่าวนั้นไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะและหากมีการบัญญัติหลักดังกล่าวขึ้นจะทำให้เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์เกิดความตระหนักและเอาใจใส่ผู้ที่นำสินค้ามาวางจำหน่ายบนเว็บไซต์ของตนมากขึ้น

ซึ่งจะเป็นทางหนึ่งที่ทำให้การละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นนั้นลดจำนวนลง

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ศึกษาค้นคว้าความรับผิดชอบทางอาญาของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ บนเว็บไซต์โดยมุ่งทำการศึกษาประเด็นทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่มีการอนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และส่วนของความรับผิดในฐานะที่เป็นผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญา โดยศึกษาจากเอกสาร รายงาน เว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต รวมไปถึงคำพิพากษาของศาลและกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และประเทศจีน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงแนวคิดและทฤษฎีความรับผิดชอบทางอาญาของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าอันละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เช่าพื้นที่
2. เข้าใจมาตรการทางกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางอาญาของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าอันละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เช่าพื้นที่
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาตามกฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายว่าด้วยละเมิด และสนับสนุนตามกฎหมายอาญา

4. สามารถเสนอแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เข้าพื้นที่เพื่อมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเกิดความเป็นธรรมแก่คนในสังคม

วิธีการดำเนินงานวิจัย

เป็นการดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัยเอกสาร โดยค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งที่เป็นเอกสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ด้วยทฤษฎี หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตำรา หนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ คำพิพากษาของศาลต่างประเทศ รวมทั้งข้อมูลที่ค้นคว้าวิจัยจากอินเทอร์เน็ตโดยนำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

บทวิเคราะห์

ปัญหาตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์: ประเทศไทยนั้นไม่มีการบัญญัติในเรื่องความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้นในการบังคับใช้จึงต้องนำหลักกฎหมายทั่วไปมาใช้บังคับกล่าวคือ ความรับผิดชอบเป็นผู้สนับสนุน ตามประมวลกฎหมายอาญาซึ่งตามมาตรานี้จะเห็นได้ว่าเป็นมาตราที่จำต้องอาศัยเรื่องที่ว่าด้วยเจตนา ไม่ว่าประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผล โดยผู้ที่มีภาระการพิสูจน์คือบุคคลอันเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ มีหน้าที่ในการพิสูจน์ว่าเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้

มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์นั้นเจตนาหรือไม่เพียงใด หากกรณีเป็นที่เคลือบแคลงสงสัยว่าเจตนาหรือไม่ก็เป็นอันต้องยกผลประโยชน์ดังกล่าวให้แก่เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ด้วยหลักของกฎหมายทั่วไปมีกระบวนการและวิธีพิจารณาคดีโดยอาศัยเจตนาของผู้กระทำความผิดซึ่งจะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดบนเว็บไซต์นั้นเจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมจะหาข้อพิสูจน์ว่าเจตนาหรือไม่เพียงใดได้นั้นย่อมเป็นไปได้ยากและเป็นเหตุที่ไม่สามารถจะนำบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์มาลงโทษได้

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงประเทศสหรัฐอเมริกา จีน และ ออสเตรเลียทั้งสามประเทศนั้น แม้ไม่มีการบัญญัติไว้ภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์แต่มีการนำหลักกฎหมายอื่นมาประกอบการตัดสินใจคดี เช่น สหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียนั้นได้มีการนำหลักความรับผิดชอบจากการกระทำของบุคคลอื่น ความรับผิดชอบสนับสนุน และความรับผิดชอบสมคบคิด มาปรับใช้ประกอบกับการจำกัดความผิดของเจ้าของพื้นที่ ซึ่งเป็นลักษณะของความรับผิดชอบเด็ดขาด โดยการนำความรับผิดชอบเคร่งครัดมาใช้ ซึ่งความรับผิดชอบเคร่งครัดนี้ไม่ต้องมีการพิสูจน์ถึงความผิดหากรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ถือว่ามีความผิดดังกล่าวและประเทศจีนเป็นการใช้กฎหมายแพ่งมาตรา 130 ประกอบกับการตีความกฎหมายของศาลประชาชนสูงสุดซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายลักษณะหนึ่ง โดยกล่าวว่า ผู้ให้บริการบนอินเทอร์เน็ตนั้นได้ให้ความร่วมมือหรือช่วย

เหลือผู้อื่นหรือสนับสนุนให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์ให้ศาลดำเนินการตามมาตรา 130 กฎหมายแพ่ง ซึ่งเมื่อมีการตีความกฎหมายของศาลประชาชนสูงสุด โดยมีการตีความถึงการรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ทำให้กฎหมายของประเทศจีนมีความชัดเจนการบังคับใช้แล้ว และยังมีการบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ในกฎหมายว่าด้วยละเมิดซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 36 วรรค 2 และ วรรค 3 โดยทั้งสามประเทศที่กล่าวมานั้น กฎหมายมีความชัดเจนในตัวอยู่แล้วและมีการบังคับใช้ได้จริง จึงไม่จำเป็นในการที่จำเป็นต้องมีกฎหมายลิขสิทธิ์เพื่อมาเพิ่มเติมในลักษณะดังกล่าวอีกซึ่งแตกต่างกับประเทศไทย

ประเทศไทยนั้นนำกฎหมายทั่วไปกล่าวคือกฎหมายอาญาว่าด้วยการสนับสนุนโดยเป็นการอาศัยหลักเจตนาและเป็นหลักที่ต้องพิสูจน์จนสิ้นข้อสงสัยดังนั้นเมื่อเกิดคดีละเมิดลิขสิทธิ์เกิดขึ้นจะเกิดช่องว่างดังกล่าวให้แก่เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์อ้างได้ว่าตนนั้นไม่ได้มีเจตนาในการสนับสนุนของผู้เช่าพื้นที่เพื่อจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ และผู้เขียนเห็นว่า เมื่อพิจารณาถึงมาตรา 31 จะเห็นว่า เป็นความรับผิดชอบโดยอ้อมในการผลิตทำซ้ำ จำหน่าย สินค้าอันละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งถือได้ว่าเป็นไปตามลักษณะของการสนับสนุนในการกระทำความผิดของมาตรา 27 ซึ่งได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์โดยถือว่าเป็นความผิดแล้ว แต่ในส่วนกรณีของการที่เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ยังไม่มีกำหนดไว้เป็นความผิดใน

กฎหมายลิขสิทธิ์ทำให้เกิดช่องโหว่ของกฎหมายขึ้นแม้ตามที่กล่าวไปข้างต้นว่าพอที่จะสามารถนำกฎหมายอาญามาปรับใช้ได้แต่ก็ไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างแท้จริงสามารถเพียงพอนำมาปรับใช้ได้ตามหลักกฎหมายเท่านั้น ดังนั้นถ้าได้มีการบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ไว้ในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ไว้เฉพาะจะเป็นการส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ไม่ก่อให้เกิดความสับสนในการบังคับใช้กฎหมายอีกต่อไปและไม่ทำให้เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ปฏิเสธความรับผิดชอบได้และทำให้เจ้าของพื้นที่ที่มีความตั้งใจในการใช้อำนาจการควบคุมตรวจสอบสินค้าที่อยู่บนเว็บไซต์ของตนได้อย่างเต็มที่เมื่อพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะไม่มีการกำหนดหลักเฉพาะจึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาเรื่องดังกล่าวตามหลักกฎหมายทั่วไปได้แก่กฎหมายอาญาซึ่งจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

ปัญหาตามกฎหมายอาญา: เมื่อประเทศไทยนั้นไม่มีกฎหมายที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะสำหรับความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์มาใช้บังคับตามระบบกฎหมายแล้วจึงต้องอาศัยบทกฎหมายทั่วไปมาปรับใช้บังคับตามกฎหมายกรณีดังกล่าวบทบัญญัติกฎหมายที่สามารถนำมาปรับใช้ได้กล่าวคือ หลักกฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญา โดยการสนับสนุนผู้จำหน่ายสินค้าบนเว็บไซต์ต้องเป็นการกระทำไป

โดยเจตนาเท่านั้น โดยผู้จำหน่ายสินค้าจะต้องได้รับประโยชน์ดังกล่าวจากการสนับสนุนและทั้งนี้ การตีความทางอาญาต้องเป็นลักษณะของการที่ต้องตีความโดยเคร่งครัด ถ้ากรณีที่เป็นที่สงสัย ศาลก็จะตีความไปในทางที่จะต้องยกผลประโยชน์ให้แก่บุคคลที่เป็นจำเลย

โดยบางข้อเท็จจริงพบว่าเจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์รับรู้ได้ว่าการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์เกิดบนพื้นที่ของตน หากได้ให้ความสนใจ ตรวจสอบ และผู้ที่รับรู้ถึงการละเมิดลิขสิทธิ์ของเจ้าของพื้นที่นั้นคือบุคคลผู้ที่ได้รับมอบหมายหรือลูกจ้าง เวลาที่เจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์อาจจะถูกฟ้องและเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์อาจต่อสู้คดีในเวลาที่ถูกฟ้องร้องว่าไม่ได้มีเจตนาสนับสนุน และไม่รู้อะไรถึงการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์สินค้าดังกล่าว เพราะไม่ได้มีการรับแจ้งว่ามีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนพื้นที่ของตน ตามกรณีจึงเป็นกรณีที่มิใช่การสนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญา เพราะมิได้เจตนาสนับสนุนให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นซึ่งทั้งนี้ผู้ที่มีหน้าที่หาพยานหลักฐานคือเจ้าของลิขสิทธิ์ที่จำต้องพิสูจน์ให้ได้ว่าเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์นั้นเจตนา แต่หากพิสูจน์ไม่ได้แล้วนั้นก็จำต้องยกผลประโยชน์ดังกล่าวไป

โดยเมื่อศึกษาแล้วพบว่าในประเทศไทย ยังไม่พบคดีลักษณะดังกล่าวขึ้นสู่ศาลโดยอาศัยความรับผิดชอบผู้สนับสนุนตามประมวลกฎหมายอาญาแต่อย่างใดและหากจะพระราชบัญญัติ

ลิขสิทธิ์ในการดำเนินคดีก็ไม่สามารถทำได้แต่อย่างใดเพราะไม่มีกฎหมายรองรับซึ่งตามมาตรา 31 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ เจ้าของลิขสิทธิ์นั้นก็จะดำเนินคดีได้แต่กับผู้ขายเท่านั้นแต่ผู้เป็นเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าบนเว็บไซต์ซึ่งมีลักษณะในการส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือสนับสนุน โดยรับรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ดังกล่าว ไม่ต้องรับโทษ ก็ทำให้เจ้าของพื้นที่นั้นละเลยไม่ตรวจสอบ และปล่อยให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ต่อไป ดังนั้นผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าเพื่อไม่ให้เจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์กล่าวอ้างได้ว่ามิได้กระทำโดยเจตนาในการให้การช่วยเหลือ ให้ความสะดวก หรือสนับสนุน ทั้งที่ในความเป็นจริงรู้หรือควรจะต้องรู้ถึงการกระทำดังกล่าว แต่เพิกเฉย ไม่เอาออกจากพื้นที่ของตน ซึ่งถ้าหากเจ้าของพื้นที่นั้นได้ให้ความสนใจ และตระหนักในเรื่องดังกล่าวมากพอก็จะทราบถึงการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ดังกล่าว กล่าวคือ ก่อนที่สินค้าชนิดดังกล่าวจะอยู่บนพื้นที่บนเว็บไซต์ เจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์ต้องมีหน้าที่ตรวจสอบก่อนว่า สินค้าดังกล่าวมีลักษณะของการละเมิดลิขสิทธิ์ และหากพบว่าเป็นสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ก็เอาออกจากพื้นที่ของตนและทำการแจ้งเตือนไปยังผู้ค้าหากเกิดกรณีดังกล่าวซ้ำอีกก็ให้ลบความเป็นสมาชิกออกไป และทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมถึงการกระทำดังกล่าวซึ่งเป็นการเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่ได้มีการบัญญัติไปถึง คือ ความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่มีการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ ไว้เป็นความผิด ผู้เขียนจึงเห็นว่าหากมีการบัญญัติกฎหมายดังกล่าว

เพิ่มเติมไว้ในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ และจะเป็นการแสดงให้เห็นว่า มีความรับผิดชอบนี้อยู่เป็นการเตือนให้เจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์นั้นมีความรับผิดชอบในการตรวจสอบ กวดขัน ว่ามีสมาชิกคนหนึ่งคนใดกระทำความผิดหรือไม่ และเป็นการครอบคลุมถึงการกระทำอันเกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ให้ครอบคลุมมากขึ้นไป

ปัญหาตามข้อยกเว้นความรับผิด: โดยแม้ว่าประเทศไทยนั้นมีการกำหนดการยกเว้นความรับผิดของผู้ให้บริการไว้ในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558 โดยเป็นการเพิ่มเติมในส่วนของการยกเว้นความผิดบนเว็บไซต์ การจำกัดความรับผิดของผู้ให้บริการบนเว็บไซต์ได้ลบหรือปิดกั้นข้อมูลตามคำสั่งศาลโดยมาตรา 32/3 วรรค 1 ได้มีการบัญญัติไว้ว่า ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการละเมิดลิขสิทธิ์ในระบบคอมพิวเตอร์ เจ้าของลิขสิทธิ์อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการละเมิดลิขสิทธิ์ ทั้งนี้มีการให้ความหมายของคำว่าผู้ให้บริการไว้ดังต่อไปนี้

(1) ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ตหรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่นโดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเองหรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

(2) ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

โดย ตาม (2) ผู้ให้บริการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการกระทำของบุคคลอื่น ผู้เขียนเห็นว่า หมายความว่าถึง บรรดาเว็บไซต์ที่ให้บริการจัดเก็บ

ข้อมูลต่าง ๆ ไม่รวมไปถึงการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ผ่านตัวกลางบนเว็บไซต์ เช่น เว็บไซต์พิชญ์ ภูเก็ต เป็นต้น เพราะการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์นั้นถือว่ามีได้กระทำเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น แต่เป็นการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดอันตนซึ่งสามารถเป็นผู้รับผลประโยชน์ด้วย ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วนั้น จะมีการแบ่งแยกประเภทอย่างชัดเจน กล่าวคือ มีการแบ่งถึงลักษณะของเจ้าของพื้นที่ เป็น 4 ลักษณะ คือ ผู้ให้บริการส่งต่อข้อมูล ผู้ให้บริการจัดเก็บข้อมูลชั่วคราว ผู้ให้บริการจัดเก็บข้อมูลในระบบเครือข่ายตามที่ผู้ให้บริการกำหนด และผู้ให้บริการสืบค้นข้อมูล ดังนั้นกรณีที่เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ โดยผู้ให้บริการโฆษณาหรือขายสินค้า ผู้ให้บริการนั้นถือได้ว่าเป็นผู้นำสินค้ามาฝากไว้กับเจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์เปรียบได้กับการเช่าพื้นที่เก็บของเช่นเดียวกันกับการฝากสินค้าไว้ในโกดังฝากสินค้า ดังนั้นเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์เป็นผู้ให้บริการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งในประเทศออสเตรเลียก็มีการกำหนดในลักษณะเดียวกัน โดยมีการกำหนดหลักไว้ว่าต้องไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ ต้องไม่ได้รับผลประโยชน์ทางการเงิน และในส่วนของประเทศจีนนั้นแม้ไม่มีการระบุแยกประเภทไว้แต่มีข้อบังคับว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิการสื่อสารผ่านเครือข่ายข้อมูล มีการกำหนดถึงเจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์ต้องไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ถึงการกระทำละเมิด ต้องไม่ได้รับผลประโยชน์ทางการเงิน และต้องลบออกทันทีเมื่อการแจ้งลบหรือ

ยับยั้ง ถ้าไม่ปฏิบัติตามกรณีก็มีความผิดตามกฎหมาย

เมื่อพิจารณาถึงขั้นตอนและวิธีการกล่าวคือเมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งของมาตรา 32/3 แล้วให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือนำงานที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ออกจากระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดซึ่งจะเห็นได้ว่ากระบวนการของมาตรา 32/3 ที่กำหนดให้เจ้าของลิขสิทธิ์ดำเนินคดีต่อผู้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์หลังจากที่ศาลมีคำสั่งให้เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ภายในเวลาที่ศาลมีคำสั่งระงับการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือนำงานที่อ้างว่าได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ออกจากระบบคอมพิวเตอร์แล้ว ในทางปฏิบัติเจ้าของลิขสิทธิ์ไม่อาจทราบได้ว่าผู้ใช้บริการที่อ้างว่ากระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ของเจ้าของลิขสิทธิ์เป็นใคร ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นจะอยู่กับเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้จำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์เท่านั้น จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติเป็นการใช้การดำเนินการทางศาลซึ่งมีความแตกต่างกับประเทศอื่นทั้งนี้การดำเนินการทางศาลจะก่อให้เกิดผลกระทบตามมา กล่าวคือจะตกเป็นภาระแก่ศาล การกำหนดที่ให้ศาลนั้นมีหน้าที่พิจารณาคำร้องดังกล่าวของเจ้าของลิขสิทธิ์ยอมไม่ทันการต่อการนำสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ที่มาจำหน่ายบนเว็บไซต์และถึงแม้จะมีการสั่งตามคำร้องของเจ้าของลิขสิทธิ์ผู้กระทำละเมิดลิขสิทธิ์ก็สามารถที่จะนำสินค้านี้มา

จำหน่ายได้อีกโดยเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยใช้ชื่อและรหัสผ่านใหม่ ซึ่งกระบวนการละเมิดนั้นเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นการที่เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องไปดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ลบหรือระงับสินค้าดังกล่าวไม่อาจที่จะป้องกันและปราบปรามการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ได้อย่างแท้จริงเพราะการดำเนินการทางศาลเป็นสิ่งที่ต้องใช้ระยะเวลาซึ่งมีความแตกต่างกับประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย และ ประเทศจีน กล่าวคือ มีการกำหนดให้เจ้าของลิขสิทธิ์นั้นดำเนินการผ่านกระบวนการแจ้งเตือนไปยังเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ได้เลยทันที และเจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์ต้องลบหรือเอาออกภายในเวลาอันสมควร ไมเช่นนั้นจะถือว่าเป็นการรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์มีความผิดตามกฎหมาย

บทสรุป

เนื่องด้วยปัจจุบันระบบการดำเนินชีวิตส่วนใหญ่ของผู้คนในสังคมจะอยู่ในลักษณะของการสื่อสารแบบออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นธุรกรรมทางการเงิน การซื้อขายสินค้าบนเว็บไซต์ การทำธุรกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งบนแอปพลิเคชัน ซึ่งการกระทำเหล่านี้เป็นการกระทำโดยดำเนินการผ่านตัวกลางทางเทคโนโลยี และจะเห็นได้ว่าสิ่งที่ได้รับความนิยมที่ขณะนี้ คือการลงทุนทำธุรกิจการค้าขายสินค้าการละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ ซึ่งถ้าหากผู้ขายสินค้าไม่มีความประสงค์ที่จะสร้างเว็บไซต์เพื่อจำหน่ายสินค้าของตนเอง ก็สามารถนำสินค้าของตนไปลงโฆษณาขายตามเว็บไซต์

ต่าง ๆ โดยเว็บไซต์อาจมีการกำหนดค่าธรรมเนียม จึงมีบางกรณีที่มีผู้จำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ได้นำสินค้าไปลงโฆษณาหรือทำการประมูลบน เว็บไซต์ ซึ่งเปรียบได้กับกรณีการเข้าพื้นที่ในการ วางจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งการกระทำ ดังกล่าวทำให้เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการ จำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์นั้นเข้ามา มีส่วนเกี่ยวข้อง แม้จะไม่ได้เป็นผู้กระทำละเมิด โดยตรงก็ตามนั้น แต่เป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ ทางการเงิน ไม่ว่าจะจากการโฆษณา หรือการลงขาย สินค้า ทั้งนี้การจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นปัญหาสำคัญต่อเจ้าของลิขสิทธิ์ซึ่งเกิดขึ้นได้ อย่างรวดเร็ว ง่าย และที่สำคัญนั้นคือความผิด ส่วนใหญ่จะไม่สามารถเอาผิดจากการดำเนินคดี ได้ ซึ่งการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อเศรษฐกิจตลอดจนสังคม โดยความผิดที่ก่อให้เกิด ความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ นั้นก่อให้เกิดความเสียหายได้มากกว่าการละเมิด ลิขสิทธิ์โดยทั่วไป ดังนั้นในหลายประเทศมีการ พัฒนาหลักต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้มีความทันสมัย และก้าวทันเทคโนโลยี ซึ่งความรับผิดทางอาญา ของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้า ละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เข้าพื้นที่นั้นใน ปัจจุบันมาตราที่มีการถกเถียงว่าจะนำมาปรับใช้ คือมาตรา 86 ตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเมื่อ เปรียบกับบริบทของข้อเท็จจริงแล้วจะนำมาเอาผิด ตามกรณีได้ก็เป็นการยากเพราะต้องอาศัยหลักการ พิสูจน์หรือเจตนาตามของกฎหมายอาญา โดย ความรับผิดของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการ จำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ ใน ปัจจุบันบทบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ไม่มี

การปรากฏว่ามีบทบัญญัติในเรื่องความรับผิดของ เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้า ละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เข้าพื้นที่แต่ ประการใด

การศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายลิขสิทธิ์ และคำพิพากษาของศาลประเทศสหรัฐอเมริกา จะพบว่ามี การนำหลักเรื่องของความรับผิดของ การกระทำของบุคคลอื่น ความรับผิดจากการ สนับสนุน โดยมีหลักที่นำมาพิจารณาดังต่อไปนี้ เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้จำหน่ายสินค้าละเมิด ลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์รู้หรือควรรู้หรือไม่ผู้ใช้ บริการขายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ตลอดจนเพิกเฉย หรือปล่อยปละละเลยและให้มีการละเมิดต่อไป เจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์มีอำนาจในการควบคุม หรือตรวจสอบหรือไม่ และเจ้าของพื้นที่บน เว็บไซต์ได้รับเงินค่าโฆษณาซึ่งถือว่าเป็นผล ประโยชน์ทางการเงินหรือไม่

โดยเมื่อพิจารณาถึงประเทศจีนและ ประเทศออสเตรเลียก็เป็นการวินิจฉัยไปในทิศทาง เดียวกันซึ่งไม่มีกฎหมายยกเว้นความรับผิดกับ กรณีดังกล่าว

ทั้งนี้เมื่อนำมาเปรียบกับกฎหมายลิขสิทธิ์ ของไทยจะเห็นได้ว่ายังขาดความชัดเจนของ กฎหมายในการกำหนดความรับผิดของเจ้าของ พื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิด ลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ ทั้งที่ในปัจจุบันเทคโนโลยี มีความรวดเร็วและก้าวไกลการละเมิดลิขสิทธิ์ เกิดขึ้นได้โดยง่ายและรวดเร็ว ซึ่งถ้าประเทศไทย มีการกำหนดกฎหมายในทันสมัย จะทำให้การ ละเมิดลิขสิทธิ์ลดปริมาณลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ถ้ามีการกำหนดเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ นอกจากเป็นการส่งเสริมให้เจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์นั้นมีความตระหนักรู้ มีความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทำละเมิดลิขสิทธิ์ แล้วการออกกฎหมายนั้นยังจะทำให้เจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์ต้องคอยควบคุมสินค้าหรือข้อมูลที่อยู่ในความดูแลของตนซึ่งเป็นการที่จะทำให้การละเมิดลิขสิทธิ์ของประเทศไทยลดลง

ข้อเสนอแนะ

ความรับผิดชอบทางอาญาของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์กรณีให้เช่าพื้นที่นั้นควรมีบทกฎหมายเฉพาะที่ชัดเจน เพื่อให้เจ้าของลิขสิทธิ์นั้นดำเนินการฟ้องร้องแต่เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ได้ ซึ่งหลังจากได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายที่นำมาใช้บังคับของประเทศสหรัฐอเมริกา จีน และออสเตรเลีย จะเห็นว่าแนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญสำหรับปรับใช้กับกรณีของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้จำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์รู้หรือควรรู้ถึงการละเมิดลิขสิทธิ์ คือ การรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำละเมิดสิทธิและความสามารถในการควบคุม และมีการได้รับผลประโยชน์ทางการเงินหรือไม่

ผู้เขียนเห็นว่าการออกกฎหมายเพิ่มเติมในส่วนของความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าบนเว็บไซต์ ด้วยเหตุที่ว่าเจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์นั้นเป็นได้รับผลประโยชน์

จากการที่ผู้ใช้บริการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ จึงควรที่จะต้องมิจิตสำนึก ตลอดจนมีหน้าที่ในการควบคุมและตรวจสอบ รวมไปถึงป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ขึ้น เจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์จึงเป็นส่วนสำคัญในการดูแลและควบคุมการกระทำความผิดเนื่องจากที่กฎหมายลิขสิทธิ์นั้นไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์และเพื่อแก้ปัญหาการพิสูจน์โดยอาศัยหลักเจตนาตามกฎหมายอาญาที่ต้องทำการพิสูจน์จนสิ้นข้อสงสัยเพื่อให้ศาลนั้นเชื่อว่าเจ้าของพื้นที่บนเว็บไซต์นั้นได้มีเจตนาช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้กระทำละเมิด ผู้เขียนจึงเห็นว่าควรมีการออกกฎหมายความรับผิดชอบในการละเมิดลิขสิทธิ์โดยอ้อมโดยมุ่งเน้นความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ที่มีการกระทำส่งเสริมหรือช่วยเหลือให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์

ผู้เขียนจึงขอเสนอเพิ่มเติม บทบัญญัติในส่วนที่ 5/1 การสนับสนุนการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ต่อจากมาตรา 31 ที่เป็นการกระทำโดยอ้อมของผู้จำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นการเพิ่มเติมในส่วนความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้จำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ซึ่งเป็นการปรับใช้กับการกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์โดยบุคคลที่สามดังนี้

มาตรา 31/1 เจ้าของ ผู้ให้เช่า หรือผู้ใดให้ใช้พื้นที่บนเว็บไซต์ของตนเองหรือผู้อื่นในการเก็บรักษาข้อมูล โดยรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ถึง

การกระทำของผู้ให้บริการพื้นที่บนเว็บไซต์เพื่อ
จำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ให้ถือว่าผิดในฐานะ
เป็นผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับผู้จำหน่ายด้วย
เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่รู้ถึงการกระทำความ
ผิดนั้น

เนื่องจากในปัจจุบันมีการจำหน่ายสินค้า
ละเมิดลิขสิทธิ์เป็นจำนวนมากซึ่งถ้ามีการเพิ่ม
ในส่วนนี้จะทำให้สามารถปราบปรามผู้ที่จำหน่าย
สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและทั้งนี้กฎหมายลิขสิทธิ์นั้นเป็น
กฎหมายลักษณะพิเศษจึงไม่มีความซ้ำซ้อนกับ
กฎหมายอื่นและการออกกฎหมายนี้จะทำให้
ประชาชนตระหนักถึงการซื้อสินค้าละเมิด

ลิขสิทธิ์เป็นสิ่งผิดกฎหมายเจ้าของสิทธิ์ได้รับการ
คุ้มครองในงานที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นอย่างสมบูรณ์
ผู้สร้างสรรค์มีกำลังใจในการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ เป็น
เพิ่มประสิทธิภาพของการปราบปรามสินค้าละเมิด
ลิขสิทธิ์และเพิ่มเติมโทษมีข้อความดังนี้

มาตรา 70/1 ผู้ใดกระทำความผิดตาม
มาตรา 31/1 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สามหมื่นบาท
ถึงสามแสนบาท ซึ่งการกำหนดโทษนั้นจะทำให้
เจ้าของพื้นที่ที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายสินค้า
ละเมิดลิขสิทธิ์บนเว็บไซต์ที่ปล่อยปละละเลย
ให้มีการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ที่เป็นการ
กระทำละเมิดโดยอ้อมที่เป็นการกระทำเพื่อการค้า
สมควรรับโทษด้วย

บรรณานุกรม

กนกนัย ถาวรพานิช, *ละเมิดต่างกับอาญาอย่างไร* (7 กรกฎาคม 2560) ศูนย์นิติศาสตร์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ <<http://www.tulawcenter.org>>.

กรมทรัพย์สินทางปัญญา, *กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศจีน* (15 กันยายน 2560) กรมทรัพย์สิน
ทางปัญญา <<https://www.ipthailand.go.th/th/ทรัพย์สินทางปัญญาไทย/ทรัพย์สินทางปัญญาต่างประเทศ/กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของต่างประเทศ/item/กฎหมายลิขสิทธิ์-สาธารณรัฐประชาชนจีน.html>>.

กรมทรัพย์สินทางปัญญา, *กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศออสเตรเลีย* (1 กันยายน 2560) กรม
ทรัพย์สินทางปัญญา <<https://www.ipthailand.go.th/th/ทรัพย์สินทางปัญญาไทย/ทรัพย์สินทางปัญญาต่างประเทศ/กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของต่างประเทศ/item/กฎหมายลิขสิทธิ์-ออสเตรเลีย.html>>.

กรมทรัพย์สินทางปัญญา, *กฎหมายลิขสิทธิ์และกฎหมายความลับทางการค้าฉบับใหม่* (5 กรกฎาคม
2560) กรมทรัพย์สินทางปัญญา <<http://www.ipthailand.go.th/th/dip-news/item/กฎหมายลิขสิทธิ์และกฎหมายความลับทางการค้าฉบับใหม่.html>>.

เทอดชัย ชนพงศ์พร, *งานแพร่เสียงแพร่ภาพตามกฎหมายลิขสิทธิ์คุ้มครองอย่างไรให้เป็นธรรม* (14
กรกฎาคม 2560) ศาลยุติธรรม <<http://www.elib.coj.go.th>>.

ไชยยศ เหมะรัชตะ, *คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์* (กรุงเทพฯ: นิติธรรม, 2549).

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, *ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์(ฉบับที่...) พ.ศ....* (16 กันยายน 2560) สำนัก
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี<http://www.cabinet.soc.go.th/soc/Program2-3.jsp?top_serl=99221534&key_word=&owner_dep=%BE%B3&meet_date_dd=&meet_date_mm=&meet_date_yyyy=&doc_id1=19033&doc_id2=2552&meet_date_dd2=&meet_date_mm2=&meet_date_yyyy2=>>.

Wipo, *Copyright Amendment Act 2006* (19 September 2561) wipo <<http://www.wipo.int/wipolex/en>>.

